

Sygn. akt V ACa 527/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – V Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Artur Lesiak
Sędziowie:	SA Hanna Rucińska SA Teresa Karczyńska - Szumilas (spr.)
Protokolant:	stażysta Ewelina Gruba

po rozpoznaniu w dniu 18 sierpnia 2017 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa (...). (...) w W.

przeciwko D. L.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w B.

z dnia 23 marca 2016 r., sygn. akt I C 452/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że powództwo oddala;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 7.217 (siedem tysięcy dwieście siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 527/16

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24 marca 2015r. przeciwko D. L. powód (...) (...) z siedzibą w W. wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwana ma zapłacić powodowi kwotę 139.130,66 zł wraz z odsetkami od kwoty 106.212,35 zł naliczanymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty według zmiennej stopy procentowej w wysokości 1,5 stopy procentowej ustalonej w oparciu o stopę referencyjną WIBOR 6M zaokrągloną do czwartego miejsca po przecinku, przy uwzględnieniu marży w wysokości 2,25 punktów procentowych w stosunku rocznym, nie wyższymi niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, od kwoty 1.181,80 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, od kwoty 2.731,36 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, od kwoty 2.662,59 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu powód

wskazał, że Bank (...) S.A. z siedzibą w W. dokonał na jego rzecz przelewu wierzytelności wobec pozwanej z tytułu zawartej z pozwaną umowy kredytu.

W dniu 9 kwietnia 2015r. Sąd Okręgowy w B. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwana D. L. w sprzeciwie od wydanego nakazu zapłaty wniosła o oddalenie powództwa w całości, podnosząc zarzut nieważności wystawionego bankowego tytułu egzekucyjnego dotyczącego dochodzonego roszczenia, przedawnienia roszczenia i braku legitymacji czynnej po stronie powoda. Pozwana zarzuciła także, że powód dochodzi odsetek ponad kwotę odsetek maksymalnych, jak również wskazała na nieważność umowy kredytowej, jak i nieważność oświadczenia kredytodawcy w przedmiocie jej wypowiedzenia.

Wyrokiem z dnia 23 marca 2016r. Sąd Okręgowy w B. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 139.130, 66 zł wraz z odsetkami: od kwoty 106.212 zł naliczanymi od dnia 19 marca 2015r. do dnia zapłaty według zmiennej stopy procentowej w wysokości 1,5 stopy procentowej ustalanej w oparciu o stopę referencyjną WIBOR 6M zaokrągloną do czwartego miejsca po przecinku, przy uwzględnieniu marży w wysokości 2,25 punktów procentowych w stosunku rocznym, nie wyższymi niż czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP, odsetkami ustawowymi od kwoty 1.181,80 zł od dnia 19 marca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty, odsetkami ustawowymi od kwoty 27.371,36 zł od dnia 19 marca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty, odsetkami ustawowymi od kwoty 2.662,59 zł od dnia 19 marca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania. Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 28 października 2008r. pomiędzy Bankiem

(...) S.A. z siedzibą w W. a pozwaną została zawarta umowa kredytu konsolidacyjnego nr (...) w złotych w łącznej kwocie 127.569,90 zł. W dniu 11 marca 2011r. bank wypowiedział pozwaną umowę kredytową, zaś w dniu 1 marca 2013r, wystawił przeciwko pozwaną bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), stwierdzając, że ujęta w nim wierzytelność wynikająca z umowy kredytu jest wymagalna. Powyższy tytuł został opatrzony klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem wydanym w dniu 18 grudnia 2013r. przez Sąd Rejonowy w B. w sprawie sygn. akt XII Co (...). Na podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 29 października 2014r. bank dokonał na rzecz powoda cesji wierzytelności wobec pozwanej. W dniu 3 grudnia 2014r. powód poinformował pozwaną o zmianie wierzyciela i wezwał pozwaną do zapłaty. Sąd Okręgowy wskazał, że stan faktyczny sprawy ustalił na podstawie przedłożonych przez stronę powodową dokumentów, których wiarygodność nie budziła wątpliwości. W przedmiotowej sprawie powód swoje roszczenie wywodził z cesji wierzytelności wynikającej z umowy kredytu bankowego zawartego między pierwotnym wierzycielem Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. a pozwaną.

Wskazując na treść przepisów art. 509 k.c. oraz art. 513§1 k.c. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że nie zasługiwał na uwzględnienie podniesiony przez pozwaną zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda. Strona powodowa, w ocenie Sądu Okręgowego, wykazała w sposób dostateczny swoją legitymację procesową, co wynika z przedłożonych przez nią dokumentów, w tym umowy przelewu wierzytelności wraz załącznikiem do umowy dokumentującym cesję wierzytelności przysługującej poprzedniemu wierzycielowi przeciwko pozwaną na rzecz powoda jak i wezwania pozwanej do zapłaty.

Niezasadne, w ocenie Sądu Okręgowego, okazały się również zarzuty pozwanej dotyczące nieważności umowy kredytowej z dnia 28 października 2008r. Wbrew temu co twierdzi pozwana, w umowie wskazana została kwota udzielonego jej kredytu tj. 127.596,90 zł.; kwota ta została wyrażona cyframi jak i słownie, przy czym oznaczenie (...) stanowi w tych okolicznościach jedynie oczywistą omyłkę pisarską, nie podważającą w żaden sposób ważności zawartej umowy. Umowa kredytu została też przez kredytodawcę skutecznie wypowiedziana z zachowaniem 30-dniowego terminu wypowiedzenia, co znajduje podstawę w treści §12 ust. 1 pkt. 1 umowy; § 12 ust.3 umowy, na który powołuje się pozwana, przewidywał 3-miesięczny termin wypowiedzenia w przypadku wypowiedzenia umowy przez kredytobiorcę (co nie miało miejsca w przedmiotowej sprawie). Bankowy tytuł egzekucyjny spełniał wymogi wskazane

w treści przepisu art. 96 ustawy prawo bankowe, co zostało potwierdzone w postanowieniu Sądu Rejonowego w B. w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności; pieczęć poprzedniego wierzyciela pozwanej widnieje w górnej części dokumentu. Przytaczając treść przepisu art. 120 § 1 zd. 1 i art. 124 § 2 k.c. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że nie zasługiwał również na uwzględnienie podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem. Roszczenie z umowy kredytowej stało się wymagalne na skutek wypowiedzenia umowy w dniu 11 marca 2011r., następnie w dniu 4 grudnia 2013r. pierwotny wierzyciel wystąpił do Sądu Rejonowego w B. o nadanie klauzuli wykonalności wystawionemu w dniu 1 marca 2013r. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Trzyletni termin przedawnienia roszczenia przeciwko pozwanej należy zatem liczyć od grudnia 2013r.; pozew w niniejszej sprawie został wniesiony w marcu 2015r., a więc przed upływem terminu przedawnienia roszczenia. Odnosząc się z kolei do zarzutu pozwanej dotyczącego wskazania w pozwie wysokości odsetek umownych przekraczających odsetki maksymalne Sąd Okręgowy stwierdził, że powód w przedmiotowej sprawie domaga się odsetek umownych, które zgodnie z paragrafem 5 ust. 1 umowy kredytu nie przekraczają odsetek maksymalnych. O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w B. wywiodła pozwana domagając się jego zmiany i oddalenia powództwa, zarzucając naruszenie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że między stronami doszło do przerwania biegu przedawnienia na skutek zaopatrzenia bankowego tytułu egzekucyjnego w klauzulę wykonalności, podczas gdy przedmiotowe przerwanie biegu terminu przedawnienia roszczenia mogło odnieść skutek jedynie pomiędzy pozwaną a wystawcą bankowego tytułu egzekucyjnego będącym bankiem, nie zaś pomiędzy cesjonariuszem wierzytelności nabytej od banku a pozwaną. W uzasadnieniu apelacji skarżąca podkreśliła, że powód dochodzący od niej świadczenia nie jest bankiem, zaś ona od początku postępowania podnosiła zarzut przedawnienia roszczenia.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, wskazując na niezasadność wywiedzionego środka zaskarżenia.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja pozwanej zasługuje na uwzględnienie. Już w sprzeciwie od nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu upominawczym pozwana podniosła zarzut przedawnienia i zarzut ten pozostaje zasadny. Umowa kredytowa łącząca pozwaną z Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. wypowiedziana została przez kredytodawcę pismem z dnia 11 marca 2011 r., wskutek czego pozwana zobowiązana była do jednorazowej spłaty całego zadłużenia po upływie 30- dniowego okresu wypowiedzenia. Przerwanie biegu trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia określonego w art. 118 k.c. nastąpiło poprzez wniesienie wniosku przez Bank (...) S.A. z siedzibą w W. o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, który to wniosek został uwzględniony postanowieniem Sądu Rejonowego w B. z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie sygn. akt XII Co (...). Wskazane przerwanie biegu terminu przedawnienia odniosło jednakże skutek jedynie pomiędzy pierwotnym wierzycielem pozwanej jakim był Bank (...) S.A. z siedzibą w W. a pozwaną; na wskazaną przerwę biegu terminu przedawnienia roszczenia nie może natomiast powoływać się nabywca przedmiotowej wierzytelności nie będący bankiem - powód w przedmiotowej sprawie.

Sąd Apelacyjny podziela w tym zakresie pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 9 czerwca 2017r. w sprawie III CZP 17/17 (publ. Lex nr 2302761), zgodnie z którym wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia objętego tym tytułem wobec cesjonariusza niebędącego bankiem. Wskazany wyrok stanowi kontynuację wyrażonej w orzecznictwie Sądu Najwyższego oceny możliwości korzystania przez nabywcę wierzytelności, który sam nie mógł posługiwać się bankowym tytułem egzekucyjnym z przerwy biegu przedawnienia roszczenia wynikającej z podjęcia czynności procesowych na podstawie tego tytułu. Skutki przerwy biegu przedawnienia roszczenia wywołane przez zbywcę wierzytelności odnoszą się z zasady także do cesjonariusz, jednakże jeżeli podstawę przerwy biegu przedawnienia stanowiła czynność związana z bankowym tytułem egzekucyjnym skutki tej przerwy powinny być uzależnione od charakteru podmiotu, który nabył wierzytelność. Może on powołać się na przerwanie biegu przedawnienia przez cedenta jedynie wówczas, gdy sam mógłby posłużyć się w obrocie bankowym tytułem egzekucyjnym, co pozostaje skutkiem założenia, że bankowy

tytuł egzekucyjny, będąc szczególnym przywilejem, dostępnym jedynie wybranej grupie wierzycieli, nie mógł być stosowany w nadmiernie szerokich granicach, tj. służyć także innym podmiotom, którym ustawodawca nie przyznawał możliwości posłużenia się tym instrumentem. Wobec powyższych okoliczności zaskarżony wyrok podlegał z mocy art. 386 § 1 k.p.c. zmianie wobec skutecznego podniesienia przez pozwaną zarzutu przedawnienia roszczenia. O kosztach postępowania apelacyjnego, w toku którego pozwana była już reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, Sąd Apelacyjny orzekł z mocy art. 108 §1 i 98 §1 i 3 k.p.c. oraz § 2 pkt. 6 i § 10 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1800).